

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Is. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum; Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn, en B. van der Wal, Dordrecht-Centrum.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

DE BRON DES LEVENS

*Zo iemand dorst, die kome tot Mij en
drink!*
Johannes 7 : 37b.

Wat schone belijdenis, wat verheven getuigenis beluisteren wij uit de mond van de apostel Petrus als deze uitroept: Heere tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens.

O zeker, scherp en diep ontdekkend zijn die woorden ten opzichte van de farizeën en schriftgeleerden en van het naam-christendom, zodat velen zich van Hem afkeerden, toen en thans, zeggende: „Deze rede is hard, wie kan dezelve horen?”

Nochtans vertroostend en bemoedigend waren en zijn deze woorden voor de door Gods Geest arm gemaakte en nooddriftige zondaar. Lieflijk, nodigend tot het heilicht in die dierbare God en Zaligmaker van arme zondaren.

Welaan! laat ons een ogenblik mogen stilstaan bij deze „woorden des eeuwigen levens”. die ons tegenklinken in deze lieflijke evangelienodiging, uitgedrukt in deze zo treffende en beeldrijke taal omschreven in bovengemelde tekst.

Immers, de Heere Jezus maakt hier van een treffende aanleiding gebruik om de rijkdom der hemelse genadegaven, door Hem verworven, voor te stellen en aan te prijzen.

De tekst verplaatst ons naar het loofhuttenfeest, hetwelk acht dagen duurde. Jezus was er vanaf de derde dag tegenwoordig. Het is thans de grote of laatste dag van het feest. De schare heeft zich vereend in de voorhof des tempels om straks weer heen te trekken, een ieder zijns weegs.

Nog eenmaal richt Zich Jezus tot de talrijke schare. Met al de drang Zijner Middelaarsliefde spreekt Hij tot hen, daarbij zinspelend op één der symbolische gebruiken van het feest, de zogenaamde waterplenging: Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drink. Letten we er eerst op van welk een diepe behoefte hier wordt gesproken, nl. van dorsten. „Honger is een pijn van het vlees, maar dorst is een pijn van het bloed”, zo sprak eens iemand. Wie toch zag niet rijkhalzend uit, temidden van de vermoeienissen des daags, of van lange af te leggen reizen, terwijl de zon loodrecht haar stralen neerzond, naar een verkwikkende lavenis.

Wat echter de betekenis van deze woorden inhoudt, zo stel deze vraag niet in de eerste plaats aan de westerling, maar laat de oosterling dit zeggen. Voor de laatste toch is er geen behoefte zo diep als zijn dorst te lessen. De reden hiervan is niet ver te zoeken als we bedenken dat de hete luchtstreek de behoefte aan water verdubbelt, terwijl het er evenwel op vele plaatsen schaarser dan elders gevonden wordt.

Nauwelijks toch kunnen we in onze westerse landen ons een voorstelling maken van de

diepe nood, die er uitgedrukt wordt in dit ene woord „dorsten”.

Ja, het doet ook denken aan de kruiseling, die daar aan de kruisbalk hing met brandende koorts, terwijl zijn tong gekleefd was van dorst. Ja, dit doet ons bovenal denken aan Hem, Die de mensen in alles gelijk geworden is, de voor Zijn volk zo dierbare Christus, Die temidden van lichaamsspijnen en zieleangsten ook deze nood in al zijn diepten gevoeld heeft, als Hij uitriep: „Mij dorst”.

Is het nu wonder, dat daarom op tal van plaatsen in de Heilige Schrift het dorsten beeldsprakig gebruikt wordt om daarmee de geestelijke behoefte des mensen te kennen te geven? En zou er in de woorden, die Jezus uitriep op het kruis, ook niet een verdere strekking liggen dan alleen de dorst naar natuurlijk water?

Immers in de drie-urige duisternis riep Hij uit de smartelijke verlatenheid van Zijns Vaders gunst en gemeenschap en toen riep Hij uit het diepst verlangen Zijner ziel, als David zegt: „Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God”. Ja nog meer, als Jezus dit woord, dit vijfde kruiswoord uitriep, dorstte Hij ook naar de zaligheid van Zijn volk, welke de vrucht was van Zijn lijden en dood. Ja, zo sprak een kerkvader: „Jezus dorstte daar naar de dorst van Zijn volk”. Hij dorstte er naar, dat al degenen, die Hem voor de tijden der eeuwen van de Vader gegeven waren, zouden dorsten naar God en Christus. Jesaja sprekende over de diepste nood des mensen, dit beeld voor ogen hebbende, riep uit: „O alle gij dorstigen, komt tot de wateren”. En de dichter om zijn sterke begeerte naar de Heere te kennen te geven, zegt: „Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also dorst mijn ziel naar U, o God!”

En deze beeldspraak is het, die Jezus hier gebruikt, als Hij de geestelijk nooddriftigen toeroept: Zo iemand dorst.

Dorsten duidt niet iets tastbaars, iets substantieels aan. Het geeft daarentegen een gemis te kennen van iets, dat allernoodzakelijkst is. Het is een behoefte, die uit zijn leegte de stem verheft en roept.

Slaan we toch een blik op het leven des mensen, zo is daar allereerst een vragen en jagen naar lessing van deze dorst. Nooit verzadigd wendt men zijn begerige mond naar alle zijden heen en het ledige hart roept alles wat nimmer haar ledigheid kan vervullen. Want het oog wordt niet verzadigd en het hart houdt niet op met vragen. Bekend toch is het woord van Augustinus: „Gij hebt ons tot U geschapen o God, en onrustig is het hart, totdat het rust in God”.

Voorwaar, daar is een volk dat de betekenis dezer woorden in de praktijk van het ziele-

VAN DE ADMINISTRATIE

Met veel dank berichten wij, dat sinds de laatste verantwoording aan giften en overbetalingen van het abonnementsgeld werd ontvangen f 279,50, w.o. f 100,- door bemiddeling van Ds. Slagboom uit Dordrecht (Centrum) en f 100,- mij persoonlijk ter hand gesteld van N.N. Dit alles bemoedigt ons om onze arbeid voort te zetten. Ook het betalen van het abonnementsgeld blijft gestadig voortgaan. Hun, die tot heden hun abonnementsgeld nog niet overmaakten, wil ik verzoeken dit alsnog te doen. Dit bespaart mij veel werk en moeite. Bij voorbaat mijn dank. Het ontvangen van namen en adressen voor het verzenden van proefnummers is en blijft mij steeds welkom. Vandaar dat ik bij dezen een herhaald beroep doe op de medewerking van al onze abonnees. D.V. tot de volgende maal.

v.d.L.

P.s.: ons gironummer is 704350 ten name van de administratie van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn, van Eeghenstraat 14.

leven gaat ervaren, dat enerzijds het zinledige van al wat de wereld biedt en geeft in gaat zien, zodat al de schat van het grote wereldrond het arme hart niet kan vervullen, maar ook anderzijds is hun iets ontdekt van de volheid en zaligheid die in het Goddelijke Wezen ligt.

Voor hen toch is God zo beminnenswaardig en begeerlijk om Zijns Zelfs wil. Dorsten toch, zo zeiden we, geeft een gemis te kennen van iets, dat allernoodzakelijkst is. Zo nu worden zij ontdekt aan hun gemis, namelijk dat ze missen wat voor hun ziel allernoodzakelijkst is. Ze missen God, de bron en fontein van alle leven en licht, troost en zaligheid. En dit gemis verenigt zich met de droefheid naar God. Want waarlijk, het geestelijk leven begint niet met bezit en blijdschap, maar met gemis en droefheid. Want: „Blijdschap komt na veel smarten voor alle oprechte harten”.

Door het gemis worden zij geoefend, opdat ze hun behoefte ziende, daardoor mogen vernederd worden en uit deze vernedering zouden roepen en wenen voor God.

En ofschoon ze ziende op eigen schuld en ellende verschrikt zijn voor Gods majesteit, gerechtigheid en heilige wet, nochtans krijgen ze zulk een betrekking op de Heere, dat ze met Job zeggen: „Al doodde mij de Heere, zou ik niet op Hem hopen?”

Ofschoon het er verre van is, dat ze met Asaf zouden kunnen zeggen: „Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de rotssteen mijns harten en mijn deel tot in eeuwigheid”. Zo kunnen ze dit hem toch nazeggen: „Nevens u lust mij ook niets op de aarde”. En daarom kan niets en niemand hun zo uitgebreide zielsbehoefte vervullen, dan God met en door Zichzelf.

Ja, dit is het kenmerk van een ware ontdekte ziel, dat ze naar God schreit en dorst om God Zelf. Ja, dit doet hen zielbevindelijk ervaren de klacht van de zanger:

Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also dorst mijn ziel tot U, o God, naar de levende God.

Wat dit dorsten naar God en Christus nu verder inhoudt, wij hopen dit D.V. in een volgend nummer van dit blad te overdenken.

Smits

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

8.

Gelukkig, de Pelgrim heeft het huis van de heer Wettisch niet kunnen bereiken. Hij is in de strik, door de heer Wettisch gespannen, niet gevangen.

Vanwege de bliksemstralen die uit het rotsgevaarte schoten, was het als stond hij bij de berg Sinai. En als vanzelf rijst hier de vraag: Welke betekenis heeft dat nu voor de Pelgrim en voor ons?

Het gaat hier om de afkondiging van Gods heilige Wet. Voor het geestelijke leven is het geestelijk en bevindelijk kennen van Gods heilige Wet van grote betekenis.

In de Schrift gaat het om de verheerlijking van Gods heilige Wet in het verdienen en toepassen van de zaligheid. De Heere Jezus draagt Gods Wet in het midden Zijns ingewands. Zij staat in het midden, is het middelpunt in Zijn middelaarsbediening.

„De Wet is bovendien ingekomen, opdat de misdaad te meerder worde.” Hier heeft de Heere Israël met meer klaarheid dan ooit laten blikken in de majesteit van Zijn Goddelijke heiligheid en rechtvaardigheid. En zien wij in dat licht de misdaad van onze ongerechtigheid, dan wordt alle verwachting buiten Christus ons afgesneden.

„En waar de zonden meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest.” Met meer klaarheid dan ooit heeft de Heere Israël door de ceremoniële offerande laten blikken in de enige en algenoegzame offerande van Jezus Christus. En daarna is de Wet met haar vloek en eis gelegd in de ark des verbonds, onder het verzoendeksel, om Gode te zwijgen. Door het bloed der verzoening werd op de grote verzoendag de zegen der Heeren over Israël uitgesproken tot troost en sterkte voor het hart.

Voor het geestelijke leven is het van grote betekenis te weten dat de Wet haar verheerlijking heeft verkregen in Christus. Hij heeft door Zijn leven te geven in de vloekdood des kruises de Wet in haar vloek en eis bevredigd, zodat er geen verdoemenis is voor degenen, die in Christus Jezus zijn. En door Zijn voldoening aan de eis van volmaakte gehoorzaamheid is het recht ten eeuwigen leven door Hem verworven.

In het rijke en ruime Evangelie voor de grootste der zondaren hebben wij te doen met een totale verheerlijking van Gods Wet door Christus.

Het Evangelie komt en kan alleen komen tot zondaren die bedolven liggen onder de vloek en eis van de Wet. Als de Heere Abraham de zegen van het Evangelie verkondigt, dan wordt het hem tegelijkertijd betuigd dat hij van nature ligt en leeft onder de vloek en eis van de Wet.

Het Evangelie is niet naar de mens. Er is in het Evangelie niet de minste ruimte voor een zucht of traan van verdienstelijkheid in de mens. Alle roem voor de mens wordt er door uitgesloten. En die is er niet, want wij zijn mensen met een roemloos verleden en leven met een verdorven bestaan in het heden. De Wet heeft haar verheerlijking niet alleen in Christus, maar zij bekomt ook in het hart en leven van zondaren haar verheerlijking door Christus.

Bij de wedergeboorte, en dit is de indijving in Christus, schrijft Christus door zijn Geest de Wet der liefde in het hart van de zondaar. Uit kracht daarvan zegt het hart dan: „Ik zal U hartelijk liefhebben.”

Bedenk het wel dat de Wet der liefde, die is opgekomen uit de natuur van het Goddelijke Wezen, behoort tot de natuur van het nieuwe leven der genade.

In de weg der waarachtige bekering is de Wet ons een tuchtmeester tot Christus. Zij eist van ons dat wij geloven in Jezus Christus. „En die niet geloofd zal hebben zal verdoemd worden.”

Niets onteert de Heere meer dan het ongehoof. Als deugd en daad behoort het geloof

tot het wezen van de mens.

Maar desniettemin is het geloof in zijn wezen en oefeningen een gave Gods, een werk van de Heilige Geest. Hierin zijn en blijven wij afhankelijk van de Heere tot de laatste snik.

Dat wij gelijk als Agrippa de Schriften geloven, voor waarachtig houden gelijk de kanttekening zegt, stelt ons onder een grote verantwoordelijkheid. Wij hebben in het Woord, de tempel van de Heilige Geest, Zijn bijzondere bearbeiding biddende te zoeken, om van dag tot dag te mogen komen tot de aanklevende daad van het geloof.

Wordt Christus met Zijn offerande vanuit het Goddelijk schenken aangenomen tot toerekening van Zijn gerechtigheid, dan weten wij met verwondering des harten in Hem te hebben vergeving der zonden en een recht ten eeuwigen leven.

In de heiligmaking, die het begin is van de heerlijkmaking, bekomt het hart een innig vermaak in de Wet Gods naar de inwendige mens.

Daartoe nu is de Wet ingekomen bij de berg Sinai, wat Israël wees op haar verheerlijking in Christus. En zo functioneert zij in het hart van de gelovigen tot op de dag van heden. Dat wordt de Pelgrim hier van Godswege op het hart gebonden. In de grond van de zaak wordt hij door de majesteit van Gods heilige Wet verhinderd te treden in het huis van de heer Wettisch. „Alzo is dan de Wet heilig en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed.”

Deze ontmoeting van de Heere in de heiligheid van Zijn Wet heeft natuurlijk in de eerste plaats een negatieve betekenis voor zijn hart. Hier wordt hij door de Heere afgebroken in zijn wettisch godsdienst, die de Wet ont-eert en Christus kruist. Het is een zegen als de Heere ons van onze droggronden komt

af te slaan. Hier wordt de verderfelijke raad van de heer Werelwijs als de grootste misleiding voor de eeuwigheid veracht.

Voorts is het hem zeker een wonder dat hij door de bliksemstralen van Gods toorn niet is getroffen. Het is hem onmogelijk een stap verder te gaan. De last gaat zwaarder wegen, de misdaad is hem meerder geworden. Het angstzweet brak hem uit en hij beefde van vrees voor Gods rechtvaardigheid.

Deze ontmoeting is voor de Pelgrim van blijvende aard. Hij is met het vuur van Gods gramschap, het vuur van de hel geconfronteerd. Nog nooit heeft hij in zijn hartzulk een diep besef van de straf der zonde gehad dan hier. Nu is het hem duidelijk dat hij met al zijn tranen en werkzaamheden niet voor God kan bestaan.

Wee de mens, die voor eeuwig getroffen zal worden door het vuur van Gods bliksemstralen. Het gaan naar de heer Wettisch was niet alleen een zondigen tegen de Goddelijke autoriteit van de Wet, maar ook tegen de majesteit van het Evangelie.

Inderdaad er zijn heel veel wettische mensen, die deze ontmoeting niet kennen. Wie aan zijn wettische godsdienst genoeg heeft, spreekt zichzelf op de grond daarvan zalig.

Maar zo was het niet met de Pelgrim. Hij zocht in zijn wettische werken de verzoening met God. Want dat verlangen was en leefde in zijn hart. En zulke mensen, die daarin uit kracht van hun geestelijke onkunde de verzoening zoeken uit liefde tot God, komen met de berg Sinai in aanraking. De Heere laat het ons dan zien dat wij met onze wettische godsdienst niet kunnen bestaan, het vuur van Zijn gramschap kan er niet door geblust worden.

Tot onderwijzing in deze zaken ontmoet de Pelgrim voor de tweede maal Evangelist. En u zult het horen, zo de Heere ons bij het leven spaart, dat hij van recht en gerechtigheid weet te spreken. In het Evangelie gaat het om de verheerlijking van Gods Wet in Christus en door Christus. En dat in Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid.

A. R. Kok.

Naar de

7.

CATECHISATIE

DE OPENBARING GODS

b. de bijzondere openbaring in de Heilige Schrift.

Ze zijn wij met onze lessen gekomen tot de bijzondere openbaring Gods. Nog even een opmerking over het woord „algemeen” en „bijzondere”.

Wanneer we gehandeld hebben over de „algemeen” openbaring Gods in de natuur, dan dienen we wel te verstaan, dat het begrip algemeen niet moet aangemerkt worden als iets wat van minder belang is. Wij hebben dit trouwens trachten duidelijk te maken door erop te wijzen, dat we geen tegenstrijdigheid mogen maken tussen de kennis Gods uit de natuur en die uit de Heilige Schrift, dus tussen natuur en genade, zoals Rome en de dopersen doen. Wel zijn beide grotelijks te onderscheiden. En dat wordt uitgedrukt in het begrip „algemeen” openbaring. Dus niet in de zin van „minder belangrijk”. Want al wat God doet is in strikte zin genomen: **bijzonder**. God heeft Zich willen OPENBAREN en dit is louter *goedheid* Gods, vrije gunst. Hij verheerlijkt Zich toch **IN ZICH-ZELF!**

Spreken we dus van „bijzondere” openbaring, dan wil dat zeggen, dat God Zich *nader* heeft geopenbaard, omdat door de zonde de mens het beeld Gods kwijt is en de ware kennis van God en van Zijn werken heeft verloren. In Zijn *ondoorgrondelijke liefde* en wijsheid heeft God echter het mensdom niet prijs gegeven aan de eeuwige vervreemding van God,

aan de eeuwige duisternis. Het heeft Hem behaagd Zich opnieuw bekend te maken aan Adam en Eva. Maar dit kon niet buiten Christus om als de enige en volkomen Middelaar des Verbonds. Want buiten Christus is God een verterend vuur en een eeuwige glibed, bij Wie niemand wonen kan!

Het „bijzondere” van deze openbaring Gods is dan ook, dat zij openbaring Gods is in Jezus Christus. En de kennis van die openbaring kan de natuur ons niet geven. Daarom is de redenering ook zo dwaas van hen, die Gods huis des zondags verachten, en vromelijk zeggen: ik ga vandaag van de natuur genieten, want daarvoor heb ik in de week geen tijd. En in de natuur kun je ook Gods werken zien (alsof het hun daarom te doen is). Nu wij weten wat we onder de „bijzondere openbaring” Gods hebben te verstaan, kunnen we de bijzondere openbaring ook vereenzelvigen met de Bijbel, of is zij breder?

Inderdaad! De bijzondere openbaring omvat veel meer. Christus heeft, bijvoorbeeld, veel meer gesproken dan wat opgetekend staat in de Bijbel.

De evangelist Johannes schrijft in hoofdstuk 21 van zijn evangelie: „en daar zijn nog vele andere dingen, die Jezus gedaan heeft, welke, zo zij elk bijzonder geschreven werden, ik acht dat ook de wereld zelf de geschreven boeken niet zou bevatten”.

Bij de opgravingen zijn woorden van Jezus gevonden, welke niet in de Bijbel staan en die toch door Hem gesproken zijn.

Waarom zijn die dan niet in de Heilige Schrift opgenomen?

Omdat God alleen zoveel heeft laten beschrijven, wat tot zaligheid nodig is. „Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het, die van Mij getuigen”, Joh. 5 : 39.

Wat verstaat u onder de Bijbel?
Het beschreven Woord van God.
Waarom spreekt u van beschreven Woord van God?

Omdat er ook een onbeschreven Woord Gods is geweest en wel vóór Mozes' tijd, toen God Zijn Woord bekendmaakte door middel van dromen en visioenen, mondelinge aanspraken en engelenverschijningen.

Is er nóg niet een gewichtiger reden om te spreken van beschreven Woord Gods?

Zeër zeker.

Kunt u daar iets van noemen?

We willen het proberen, want de materie van dit onderwerp raakt een theologische zienswijze, welke niet eenvoudig is, namelijk het dualisme tussen Woord Gods en Bijbel.

De bekende Karl Barth beweert het zuivere gereformeerde standpunt in het licht te willen stellen. We hebben al iets over zijn denken gehoord bij de behandeling van de algemene openbaring Gods, in de natuur. Hij is het o.a. die tussen „Woord Gods” en „Bijbel” scheiding maakt.

De Bijbel is dan Gods Woord, wanneer God, Die in de hemel woont, de Onbekende, de doodslin doorbreekt en op dat moment dadelijk contact legt, Zich doet kennen, zoals de bliksem op een bepaalde plaats inslaat en op datzelfde moment contact maakt. Is dit contact tussen God en de mens weer verbroken, dan is er niets. Uw Bijbel is dan slechts

papier en inkt, meer niet. Zo is het ook ten opzichte van het geloof, rechtvaardigmaking, heiligmaking. Een zeer gevaarlijke leer. Men kan dan als christen rustig lid zijn van een linkse partij in het staatkundig leven of met de wereld mee doen. Zie, daarom is het zo nodig de geesten te beproeven, of ze uit God zijn. En zo zien we, hoe die oude definitie „het beschreven Woord van God” toch tot vandaag zijn waarde heeft. Het is ook niet minder ernstig, dat de MODERNE SCHRIFT-CRITIEK omtrent het beschreven Woord van God haar felle aanslagen doet gelden.

Onze jonge mensen zijn het vooral, die bedreigd worden ten opzichte van het in-twijfel-trekken van de waarheid des Bijbels en de daarin geopenbaarde waarheden Gods.

Maar hierover een volgende keer D.V.

Alleen dit. O hoe noodzakelijk is toch voor ons en onze kinderen het oprecht, zaligmakende geloof, dat naar onze Heidelberger in Zondag 7 is „een stellig weten of kennis, waardoor ik alles voor waarachtig houd, dat ons God in Zijn Woord geopenbaard heeft”, verbonden met het „maar ook een vast vertrouwen, hetwelk de Heilige Geest door het Evangelie in mijn hart werkt”.

Werke de Heilige Geest dit geloof ook in onze harten, of versterke Hij het bij den voortgang in de harten van degenen, die Hem vrezen.

R'dam-W.

vL.

Er wordt wel eens gezegd: als twee hetzelfde zeggen, is het nog niet hetzelfde. Het zal er dus opaan komen wie het zegt, en uit welke grond en oorzaak het gezegd wordt. En geldt dit op natuurlijk gebied in de verschillende omstandigheden, des te meer vinden we dat op godsdienstig terrein. Vele mensen zeggen: zo moet het zijn, maar weinigen zeggen: zo is het. Het grote verschil ligt wel herin of men persoonlijk kennis van zaken heeft, of dat het maar een beredeneren van de woorden der zaken is, of men spreekt over een zaak of uit een zaak.

Als het gaat over zaken betreffende het geestelijk leven, komt het er zeker op aan of we spreken mogen uit Gods Woord en uit de waarneming der ziel dat Gods Woord de waarheid is, want wanneer we spreken mogen uit de ervaring komt toch altijd het persoonlijke element naar voren. Als men zich bevonden heeft te zijn een moedwillige overtreder van al Gods geboden, die alle bedreigde straffen waardig is, en deswege zich leert verfoeien voor een rechtvaardig en heilig God, die weet wat het is met God te doen gekregen te hebben, zijn ogen zijn geopend voor twee zaken. Nl. dat God is en dat hij zelf een verloren zondaar is, daar wordt het nood in de ziel, waaruit niemand redden kan dan God alleen. Zulkeen mag wel eens uit die toestanden spreken, omdat hij kennis van gekregen heeft door ondervinding. Geheel anders is het met hem, die daar van geen wezenlijke kennis heeft en toch daarover spreekt, en wat wordt er veel over gesproken zonder dat men van de beleving van deze zaken afweet, hetwelk soms kant noch wal raakt, en wat wordt er zelfs veel verder gesproken dan we hier schrijven over de eerste beginnelen, zodat men zou denken met een hoogbe-nadigd mens te doen te hebben.

't Is reeds jaren geleden dat wij op huisbezoek een soortgelijk geval ontmoetten. Op weg daarheen spraken wij samen over de vrouw waar wij heen zouden gaan; wij hadden haar nooit ontmoet, maar gelet op hetgeen wij van haar gehoord hadden, zeiden wij tot elkaar: dat kon vanavond wel eens meevallen. Toen wij gezeten waren hadden wij weinig moeite om een gesprek aan te vangen, en behoefden wij alleen maar teluisteren. Wij hoorden spreken over een goede en lieve Jezus op een zeer platvloerse wijze, gemengd met verhalen over gezelschappen die ons bedenkkelijk toeschenen, de teksten en versjes waren menigvuldig, zodat wij er op den duur moe van werden.

Toen we de woordenstroom een beetje konden doorbreken, hebben we gevraagd: U spreekt over de Heere Jezus, maar hoe bent u er eigenlijk aan gekomen, want dat is toch geen geringe zaak als men kennis mag ontvangen van Zijn persoon en werk, en des te meer daar de Schrift zegt in Amos 3: „Zullen twee tezamen wandelen, tenzij dat zij bijeengekomen zijn?” Maar hier bleef het antwoord achterwege, en weer ging het verder over een goedgevoelde Jezus, Die het land doorging, genezende de ziekten en kwalen onder het volk; maar wat Hij nu was voor haar eigen leven, in Zijn vernederende gangen, dat Hij nedergekomen was tot lossing en zaligheid voor haar eigen hart, dat Hij ook haar geschonken was als de enige Borg en Zaligmaker, van deze zaken hoorden wij niets. Vandaar dat wij verder vroegen: Maar is deze gezegende Persoon u wel geopenbaard en geschonken? Want Hij is toch het geschenk van Gods eeuwige liefde en welbehagen, en Hij is maar zo niet te grijpen. Ook nu werd geen antwoord gehoord, en ook hier werd overheen gestapt.

En daar juist over deze noodzakelijke en gewichtige zaken werd heengepraat, zo hebben we haar gevraagd naar het begin van het werk: hebt u kennis gekregen aan zonden en schuld, heeft u dat in de nood gebracht en u uitgedreven tot God, tegen Wie wij gezondigd hebben? Ook hierin werden wij teleurgesteld, en zij antwoordde: „Wij zijn toch

Ds. Gezelle Meerburg

8

De boeteprediker van het land van Altena

Nu gaan we luisteren naar Ds. Gezelle Meerburg op de kansel: „..... Ik heb dit (d.i. het niet-opgeven van een gezang) niet gedaan uit een vooraf beredeneerd plan tot afscheiding — God weet het! Ik deed het niet uit zucht tot navolging van anderen — God weet het! Ik deed het niet met het voornemen om mij tegen de kerkelijke bepalingen te verzetten, maar ik deed het om de eer Gods. Ik betuig voor God en de gemeente, dat ik het opgeven der gezangen heb nagelaten om de eer Gods en om de stichting der gemeente te bevorderen; immers indien ik ook een voorstander der gezangen was, dan zou ik nog om de wanorde en onstichting, welke alhier plaats had, de gezangen niet mogen laten zingen”.

In deze preek spreekt hij ook van degenen die tegen hem bezwaren hebben ingediend en zegt dan: „Ik haal dit niet op omdat ik enige vijandschap jegens hen in mijn hart gevoel of hen met hatelijke woorden zal toespreken, maar ik vraag hun of zij op hun sterfbed.... zullen kunnen zeggen, dat de eer Gods, de stichting en welvaart der gemeente en van hun behoeftige dorpsgenoten hen alleen op het hart gewogen heeft....”

Dat Gezelle Meerburg zijn afzetting uit het ambt niet gezocht heeft, blijkt niet alleen uit zijn woorden. In zijn wandel toonde hij ook de afkeer van het zoeken van een conflict. In de gemeente van Almkerk en Emmichoven waren er wel, die op een andere wijze de strijd wilden strijden. We willen niet graag de gemeente idealiseren, al weigeren we overigens te geloven het oordeel van Ds. C.W. Pape: „..... Almkerk is een wespennest, vol van canaille (gepeupel) en bekend als oproerig...” Wie iets weet van de spot met de „kleine luyden” van de zijde der vijanden neemt dit oordeel niet zo heel ernstig. Evenwel dit neemt niet weg, dat er zeer zeker meer dan éénmaal op een vleselijke wijze gestreden is. Temeer treft dan echter, dat de Heere Gezelle Meerburg genade geeft om daar tegen in te gaan. Zo gebeurde het een keer — 't was kort vóór zijn afzetting — dat achter in de kerk op een zondagmorgen een man stond met een vreemd voorwerp in zijn hand. Het gerucht was door het dorp gegaan, dat die zondag de geliefde predikant door de gewapende macht van de kansel gehaald zou worden. Nu was het de bedoeling van die man achter in de kerk om

zodra dit zou gebeuren er op in te hakken. De volgende morgen kreeg deze echter bezoek van Ds. Meerburg, die hem ernstig vermaande om niet zo te strijden. Gewezen werd op het Woord Gods: „Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden”.

Dit kleine voorval laat zien, dat hij getracht heeft vreemd vuur te weren. Trouwens zijn later leven heeft het wel geopenbaard, dat hij niet de man was die tweedracht, sekten en muiterij in kerkelijke regeringen begeerde aan te richten. Zo luidde wel het vonnis. Maar dit oordeel getuigt niet tegen hem, maar tegen hen, die zonder naar de eisen van Gods Woord te vragen dit bekrachtigd hebben. En nog eenmaal willen we luisteren naar zijn eigen getuigenis: „.... Er is ons wel eens tegengeworpen, dat wij het uiterste hadden moeten beproeven en op het voorbeeld van Luther hadden moeten wachten tot men ons uitwierp. Dit was ook mijn oordeel en daarom heb ik alle middelen beproefd, alle wegen ingeslagen, om, indien mogelijk, te kunnen blijven waar ik was. Ik deed dit dikwijls onder lijden en een terneergedrukt gemoed: doch vruchteloos; men wierp mij uit....”

Na de afzetting volgde een tijd van veel beproevingen voor de gemeente van Almkerk en Emmichoven, en Gezelle Meerburg. Al de eerste zondag volgde op dit droevig kerke-lijk vonnis kwam de marechaussee met de burgemeester van Almkerk zowel bij de gemeenteleden als bij Ds. Meerburg. Iedere vergadering van meer dan negentien personen moest uit elkaar gaan. Aangevuurd door kerkelijke besturen probeerde men op allerlei mogelijke manieren de samenkomsten der afgescheiden tegen te gaan. Een artikel uit de Grondwet van 1815 en uit het Wetboek van Strafrecht waren genoeg om dit te rechtvaardigen. En van de gemeenten in Noord-Brabant heeft deze wel het meest in de treurige vervolging moeten delen.

Gezelle Meerburg werd reeds spoedig door de kerkvoogdij gelast om de pastorie te verlaten binnen zes weken. Een verzoek om verlenging van deze termijn baatte niet. Hij moest eruit. Heel kort na die tijd kwam de inkwartiering van soldaten, die op bevel van de overheid juist bij de „seperatisten en hun aanhang” werden ondergebracht. Ds. D. Slagboom

allemaal zondaars, dat staat toch in het Woord", waarop wij hebben geantwoord, dat hoewel dat zeker waarheid is, het er voor ons persoonlijk op aankomt dat wij *weten* dat wij, u en ik, zondaar zijn. Zullen wij dat recht weten dan zullen onze blinde ogen daarvoor geopend moeten zijn, en zullen wij onze onhoudbaarheid leren kennen, want weten wij niet van onze verlorenheid, wat zullen wij dan met Jezus doen, dan heeft die *gegeven* Persoon geen werk voor ons; daarom onderzoek zeer nauw of er wel enig werk des Heeren aanwezig is, en wat aangaat hetgeen u ons vanavond verteld heeft, is voor ons zeer teleurstellend geweest, want *waar* het om gaat hebben wij niet kunnen ontwaren. Toen wij dit laatste zeiden, vertrok voor een ogenblik de kleur van haar gezicht.

Niet lange tijd daarna is deze vrouw de eeuwigheid ingegaan. Naar wij uit betrouwbare bron vernamen, is haar beschouwing dezelfde gebleven.

J.v. Heteren

3.

Wim

Hoe bleek hier:

't Is Israels God, Die krachten geeft,
Van Wie het volk zijn sterkte heeft.

Wims moeder haastte zich naar de plaats op de dijk, waar haar kind lag. Wat ging er veel door haar ziel. Wij bleven in huis bij de anderen, die natuurlijk allen ontsteld waren.

Na een poos werd Wim thuis gebracht en in een zijkamertje neergelegd. Hij heeft nog zo ongeveer een uur geleefd en toen ging hij heen naar het land der rust. Hij had zijn wens verkregen. Hij mocht gaan aanzitten aan het avondmaal van de bruiloft des Lams. Zijn verstand is nu niet meer beneveld, maar verlicht om de Heere te kennen in volmaaktheid.

Die avond hebben we samen Wims vers uit Psalm 89 niet gezongen. Wel hebben we samen de Heere gezocht in gebed en dankzegging. En 's nachts heeft niemand veel geslapen. Ieder was overstelpt van gedachten. Wij zagen er tegen op om maandag in eigen gemeente de kleine Liesbeth te begraven. Maar de Heere heeft het bijzonder welgemaakt. De begrafenis had plaats vanuit de vergaderzaal bij onze kerk. De Heere ondersteunde de ouders en gaf ons woorden om te spreken. Hij was nabij.

Donderdag daarop werd Wim naar het graf gebracht. Er was veel belangstelling. De hele gemeente kwam op. Er waren verschillende kinderen Gods van elders. En onder de belangstellende vrienden waren er ook predikanten, die Wim gekend hadden. De rouwdienst had plaats in de kerk, waar Wim zo graag vertoefde. „En ik hoorde een stem uit hemel, die tot mij zeide: schrijf, zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid, en hun werken volgen met hen.” Dit woord uit Openbaring 14:13, vroeg onze aandacht.

Toen ging het grafwaarts. Het was een begrafenis van een Koningskind. Aan het graf sprak Ds Tanis. Op zijn verzoek zongen we samen Ps 105:5: God zal Zijn waarheid nimmer krenken... Zelf brachten we naar voren, dat Wim hier enigzins het beeld van Christus vertoond had: als profeet beled hij Gods naam, als priester had hij de Heere lief, als koning leefde hij voor de Heere. Ds. Bouw sprak een woord van dank.

Zaterdagavond daarop waren we weer samen in Gods huis met de rouwdragende familie. De tekst 1 Petrus 1:24 en 25 sprak wel van de vergankelijkheid van de mens, maar ook van de onvergankelijkheid van het Woord des Heeren. Dat was tot troost.

Het is nog altijd stil als we bij Wim thuis komen. Toch mogen we hem niet terug verlangen.

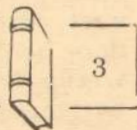
Eens liet de Heere aan zijn moeder zien, dat Hij haar gebeden ten aanzien van Wim verhoord had. Al vóór zijn geboorte was het haar begeerte geweest, dat de Heere het kind, dat zij verwachtte, zou bewaren voor de dienst

van wereld en zonde. Wim heeft nooit de wereld gediend, maar van kindsaf de vreze des Heere geopenbaard. Zelfs wereldse mensen in zijn woonplaats zeiden: Wim is vast in de hemel. Het hele dorp kende Wim en sprak met hoge achting over hem. Het moederhart was met zorg vervuld geweest bij degedachte dat het mogelijk was, dat Wim haar overleefde. Wie zou er dan voor Wim zorgen? Hij had zo heel veel liefde en zorg nodig! Daarom begeerde zij, dat zij haar kind tot zijn einde toe zou mogen verzorgen. Dat is gebeurd. Tot zijn laatste ogenblikken toe heeft zij hem omringd met haar liefde. Enkele jaren tevoren was er een kind als Wim in dezelfde gemeente overleden na een week van smartelijk lijden. Met het oog daarop had Wims moeder begeerd, dat de Heere haar kind daarvoor wilde bewaren. En ook in dit opzicht toonde de Heere een gebedsverhorend God te zijn. Hij geeft de wens van allen, die Hem vrezen.

De gedachtenis ook van deze rechtvaardige zal tot zegening zijn.

B.

Uit een dagboek

Na een bezoek van de huisdokter. Och ik schrok wel een beetje, maar ik dacht direkt: Heere, hoef ik mijn hand niet op te heffen en zeggen: wat doet Gij? 'k Mocht net met die boodschap bij de Heere komen. O, wat kon ik mijn hart makkelijk aan de Heere kwijt. En kreeg ik te geloven, dat de vastheid in Hem ligt, dat Hij ze van eeuwigheid had liefgehad en mocht ik een ogenblikje daar rust in krijgen. O, die vastheid, in die heilige handen gegraveerd. Dus nu zijn al de tegenheden liefde. O, eeuwige liefde des Vaders en des Zoons. Die Hij liefheeft, kastijdt Hij om ze dicht bij Hem te houden. 'k Heb zo'n dwaalziek, afzwervend hart. Och, dat ik toch maar stil mag zijn.

Vanmorgen mocht ik een ogenblikje geloven, dat het op Huis aangaat. O dan geen zonde meer, geen zwak lichaam, maar eeuwig bij de Heere te zijn. Bij die lieve Vader, Die de weg der verlossing heeft uitgedacht, en bij die lieve Zoon, Die de zaligheid voor Zijn Kerk volkomen verdiend heeft.

Ik word gewaar, dat ik van mezelf nooit meer naar de Heere zal vragen. Och, wat is het toch een eenzijdig werk. Als er nu eens niet gestaan had: *Ik* zal naar mijn schapen vragen, kwam er nooit meer iets van terecht.

Tegenwoordig ben ik, wat mijn lichaam aangaat, heel goed. Ik doe al mijn werk weer alleen, ook de was. Dat is bovenverwachting. Ook de dokter staat er verbaasd over. Maar de Heere had me beloofd, toen ik zo ernstig ziek was: Ik zal u de gezondheid doen rijzen en u van uw plagen genezen. Dat is erg beproefd, want toen ben ik daarop juist zo erg ziek geworden, zodat er menig keer voor mijn leven gevreesd werd. Maar Hij is de Waarmaker van Zijn Woord. Maar als de Heere iets belooft, wordt het altijd beproefd.

Vanmorgen onder het lezen van Philpots dagboek was het of ik een ogenblik een terugblik kreeg over wie de Heere voor me geweest was, en werd ik in het bijzonder teruggeleid naar mijn ziekbed van 6 jaar geleden. Wat was er toen een vrede in ons huisje. 'k Was zo erg ziek, maar iedere dag ontmoette ik de Heere. Ik dacht vanmorgen: wat was dat, hoewel onder grote verdrukking, toch een heerlijke tijd. Maar als ik nu eens kijk, wie de Heere geweest is en hoe Hij voor ons gezorgd heeft, o dan mag ik me wel weschamen. Wat een liefde en verdraagzaamheid.

'k Ben vandaag erg verdrietig en moedeloos. Och kon ik met al mijn noden eens bij de Heere komen en eens voor Hem buigen en het goedkeuren wat Hij doet. Maar daar ben ik niet. Ik kan nergens doorheen kijken. O, wat is het van binnen en van buiten alles donker.

Boekbespreking

STATENVERTALING CONTRA NIEUWE VERTALING door A. Bergsma. Uitgave van het Landelijk Comité tot behoud van de Statenvertaling.

Deze brochure bevat een voorwoord van Ds. M. Baan te Zeist. Deze heeft enkele jaren geleden zelf ook een brochure over dezelfde aangelegenheid uitgegeven. Hij schrijft in het voorwoord thans o.a. het volgende:

't Gaat om de kernwaarheden, de wezenswaarheden der Schrift, dat deze niet aangetast, verdoozeld, verzwakt of geheel wegvvertaald worden.

't Landelijk Comité bedoelt dan ook met „behoud van de Statenvertaling”, 't behoud van de kern- en wezenswaarheden der Heilige Schrift, zoals deze door de Heilige Geest zijn geïnspireerd, en door de statenvertalers, eveneens met Gods Geest begiftigd, in de vertaling zijn neergelegd. De brochure zelf is uit dit oogpunt lezenswaardig. De schrijver neemt het op eenvoudige wijze op voor de onder ons bekende en geliefde Statenvertaling. Na een inleidend woord schrijft hij over taalveroudering, oecumene enz. Dat is een algemeen gedeelte, waarin de schrijver de Statenvertaling verdedigt tegenover de Nieuwe Vertaling. Daarna volgt een bijzonder gedeelte, waarin verschillende teksten uit het Oude en uit het Nieuwe Testament besproken worden, voorzover zij in de Nieuwe afwijken van de Statenvertaling.

De schrijver is er zelf van overtuigd, dat zijn werk niet volmaakt is. Hij schrijft aan het einde: Zo hebben wij nog maar een gedeelte der bezwarende vertalingen in de N.V. aan een onderzoek onderworpen en wij zijn ons er van bewust: met veel gebrek en tekortkomingen.

Deze erkenning verhoogt de waarde van de brochure. Het gaat niet alleen om de teksten, die aangehaald zijn, maar het gaat nog meer om het geheel van de Statenvertaling tegenover de Nieuwe Vertaling. Over bepaalde teksten kan altijd verschil van inzicht zijn omtrent de juiste exegese. Maar als het gaat om wat Gods Woord ons zegt dan mag men zich niet beperken tot een bepaalde tekst. Dan gaat het om het geheel van de bijzondere openbaring.

Daarom gaat het niet aan kritiek te leveren op bepaalde uitspraken van de schrijver. Kritiek kan altijd gemaakt worden. Het gaat om de strekking van de brochure. Met die strekking zijn we het volkomen eens. We beluisteren in de brochure een hartekreet van Gods kinderen, die door genade Gods Woord lpfgekregen hebben en daaruit onderwezen worden tot hun zaligheid.

Meer dan drie eeuwen lang heeft de Heere door de oude vertaling van onze vaders willen werken in ons vaderland. Gods Woord heeft eeuwenlang in deze vertaling op de kansel gelegen. Daaruit is steeds weer gepredikt. De Heere heeft gesproken door Zijn Woord, zoals het werd vertaald. De taal daarvan is gewijd en spreekt tot het hart. Onze vaders hebben daarbij een schat van geestelijke lectuur nagelaten, waarin geschreven is in de taal van de Schrift, zoals zij gelezen en gehoord werd en zoals wij die nog mogen bezitten in onze Statenvertaling.

Zo hebben wij dus uit Gods hand deze vertaling, maar ook die geschriften der vaders mogen ontvangen. Daarbij begeren Gods kinderen te leven, want zij geven voedsel voor de ziel. Zij hebben geen behoefte aan een andere vertaling. Zij hebben er niet om gevraagd. Zij mogen door genade en bij Geesteslicht hemels onderwijs ontvangen, dat voor wijzen en verstandigen verborgen is. Daarom kunnen zij wat de Heere gegeven heeft, niet prijs geven en is het ook hun begeerte om dit bezit aan hun kinderen en kindskinderen over te leveren.

Het blijft niet bij de Nieuwe Vertaling, die er thans al is. Het blijkt voldoende uit de kritiek, die algeuit is op deze Nieuwe Vertaling van andere zijde: zij zou nog lang niet genoeg de taal van het volk spreken. Hier komen we tot een belangrijk punt. Vroeger was het taalgebruik van de Heilige Schrift van invloed op de taalvorming, nu is het juist andersom: de taal van de Heilige Schrift moet zich aanpassen aan de gesproken taal. Zo wil men. Daarmee wordt onherroepelijk ook van de inhoud van Gods Woord steeds meer prijsgegeven. Bekende woorden met een vaststaande inhoud worden vervangen door andere, die deze inhoud niet hebben.

Dat er op deze weg geen stilstand is, blijkt wel uit het feit, dat het Nederlands Bijbelgenootschap en de Katholieke Bijbelstichting al gaan samenwerken aan een gemeenschappelijke proef-vertaling van de Bijbel.

We mogen wel vragen: waar gaan we heen? De band met het verleden, met de Reformatie, met onze godvrezende voorgelachten wordt hoe langer hoe meer doorgesneden. Als de Nieuwe Vertaling en mogelijk straks nog weer andere vertalingen overal ingang zouden vinden, zouden de oude schrijvers gesloten boeken blijven en zouden zij niet meer kunnen dienen tot troost en onderwijzing. Dan zou de geest van de tijd spreken in de vertaling van het Woord, waardoor niet meer tot zijn recht kan komen het: also spreekt de HEERE!

Daarom willen we ons van harte stellen achter de bedoeling van deze brochure. Het behoud ligt niet in het aanvaarden van het nieuwe, maar in het bewaren van het pand, dat de Heere ons heeft toebetrouwd.

Er is een naschrift van Ds. A.W. Verhoef te Barneveld. Deze schrijft o.a.: Zo de Heere wil en wij leven komt er na verloop van tijd een brochure uit waarin vanuit het Hebreeuws en Grieks zal worden aangetoond, op welke verkeerde wijze verschillende teksten thans zijn en worden vertaald.

Wij zien met belangstelling naar deze nieuwe brochure uit.

Het comité, dat de uitgave verzorgde, is overgegaan in de Stichting tot handhaving van de Statenvertaling, gevestigd te Dordrecht. Sekretaris is Ir. L.R.T. Oskam, Mauritsweg 60, Dordrecht.

De brochure kost f 0,90, franco per post, bij afname van grotere aantallen belangrijk minder. Zij is te verkrijgen bij de boekhandel Lindenberg, Slaak 8, Rotterdam, J.P. van den Tol, Dordrecht, bij de drukker Fa. Pieters, Brouwerijstraat 4, Oostburg, en bij de sekretaris van de stichting.

B.